

Influența Calvinismului în viața, lucrarea și scrierile lui William Perkins

Rezumatul tezei de doctorat

Îndrumător: Profesor Universitar Doctor: Buzogany Dezideriu

Student doctorand: Lucan Marius Gabriel

Lucrarea de față reprezintă o incursiune a cercetătorilor contemporani, în viața, slujirea și scrierile lui William Perkins, teolog Protestant, Reformator, cunoscut în istorie și ca arhitect sau părinte al Puritanismului, ale cărui scrieri au constituit o influență majoră în înțelegerea Calvinismului.

Dacă, inițial, am încercat să descoperim care a fost influența Calvinismului în viața lui Perkins, treptat, pe parcursul cercetării surselor teologice și istorice disponibile, am realizat că de fapt William Perkins a influențat și dezvoltat Calvinismul mai mult decât a fost el la rândul său influențat de Calvinism.

Cercetarea s-a desfășurat în două direcții generale, și anume am căutat mai întâi să prezentăm o scurtă definiție a Calvinismului și a teologiei Marelui Reformator, John Calvin, urmând ca în partea secundă a lucrării, să observăm influența Calvinismului în viața lui William Perkins și mai apoi influențarea și dezvoltarea Calvinismului prin William Perkins.

Astfel, în ceea ce privește Calvinismul, l-am definit ca un curent teologic Protestant, legat în primul rând de scrierile lui John Calvin, dar cu rădăcinile conceptuale în Augustinianism, care, pornind de la autoritatea supremă a Cuvântului lui Dumnezeu, bazat pe exegeza biblică, susține suveranitatea absolută a lui Dumnezeu în raport cu tot ceea ce El a creat, toate lucrurile desfășurându-se după o ordine dinainte stabilită, bine organizată și conform unui plan alcătuit de Dumnezeu, dinainte de întemeierea lumii. Acest plan divin numit în teologia Reformată, Decretul lui Dumnezeu, include nu doar evenimentele majore predestinate de Dumnezeu în istorie, ci fiecare detaliu al vieților noastre. Dumnezeu Scripturilor este astfel un Dumnezeu: Sfânt, Perfect, Omniscient, Omnipotent și Omniprezent, Infinit și Atotînțelept, Stăpân peste tot ceea ce El a creat. În virtutea calităților și atributelor Sale, El nu poate fi luat prin surprindere, deoarece nu ar mai și omniscient.

Principiul suveranității lui Dumnezeu, este extrem de important în înțelegerea tuturor doctrinelor biblice, acestea fiind interdependente și desigur în relație directă cu atributele lui

Dumnezeu. Soteriologia, sau doctrina despre mântuire, asemeni celorlalte, depinde în mod direct la rândul ei de atributele divine și implicit se supune suveranității sau stăpânirii Sale absolute.

Deși Reforma Protestantă a început oficial prin teologul German Martin Luther, ea a fost continuată la nivel conceptual și dezvoltată semnificativ prin teologul Francez, John Calvin. Luther a fost inițiatorul Reformei dar John Calvin a fost recunoscut ca teologul principal al acesteia. Cu siguranță că toți Reformatorii au fost la rândul lor teologi, dar Calvin a excelat în formulările sale teologice, prin capacitatea sa extraordinară de sinteză, de exprimare, de studiu și de expunere foarte clară, logică și cuprinzătoare a ideilor teologice. Martin Luther rămâne cu siguranță personajul cel mai important al Reformei sau “scânteia ei”, dar John Calvin este cel care a preluat bazele Reformei și le-a organizat într-un corp teologic devenit clasic pentru orice cercetător serios al domeniului teologic.

Influența lui Calvin și a Calvinismului în general, a trecut din sfera religioasă în sfera politică a multor țări și chiar continente, istorici de renume, recunoscând că multe țări precum Anglia, America sau chiar Australia, datorează lui Calvin și Calvinismului, libertățile din propria lor constituție.

În ceea ce privește Anglia lui William Perkins, Calvin a exercitat o influență semnificativă aici, chiar înainte de nașterea acestuia, Institutele Religiei Creștine, lucrarea sa de referință, ajungând să fie publicată în lard răspândită în timpul domniei lui Elizabeth I, în toată Anglia, devenind clasică și material de studiu pentru universitățile Engleze. Observăm astfel cum Dumnezeu a avut teologi Reformatori care au onorat Cuvântul Său, dar și oameni din sfera politică, precum Regina Elizabeth I, prin care principiile Reformei au ajuns să fie promovate cu repeziciune.

Solele Reformei, proclamate de Reformatori, au stârnit desigur multă aversiune din partea Bisericii Catolice, deoarece aceasta pierdea în fiecare zi influență, în raport cu Cuvântul lui Dumnezeu și învățăturile Sale. Reformatorii au accentuat autoritatea Scripturii în raport cu orice altă sursă autoritativă, diminuând astfel semnificativ autoritatea Bisericilor Tradiționale, care subjugau de-a dreptul enoriașii prin autoritatea ecleziastică, exercitată prin clerul ei. Traducerea și tipărirea Bibliei în limbile vorbite de plebe, constituie un alt factor major în sprijinul Reformei, oamenii devenind independenți în citirea și cunoașterea Scripturilor.

S-a accentuat de asemenea că, deși principiul autorității suverane a Scripturii, a fost proclamat de toți Reformatorii, începând cu Martin Luther; aplicarea acestuia la modul radical a

fost făcută de Calvin, iar în Anglia de William Perkins. Luther și mai târziu Lutheranismul, nu s-a desprins în întregime de Catholicism, fiind tolerant cu anumite datini și dogme Catolice care nu contrazic direct Biblia, în timp ce Calvin a fost mult mai radical și ferm în a le abandona pe motiv că sunt nebiblice. Am putea afirma astfel că Luther reprezintă latura flexibilă, ușor inclusivă a Reformei, iar Calvin pe cea Radicală. Dacă privim, în spirit Reformator – în Scripturi, observăm că și Cuvântul lui Dumnezeu încurajează o abordare fermă în raport cu Adevărul, în termeni de Da sau Nu. Isus Christos își învață ucenicii astfel: „Felul vostru de vorbire să fie: „Da, da; nu, nu”; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.” Credem astfel că dogmatica și practica lui Calvin se încadrează mai bine modelului Christic, decât cea a lui Luther.

Datorită ostilității actuale crescânde împotriva Calvinismului, în spațiul Evanghelic Românesc, am inclus în partea introductivă și suportul biblic al celor cinci puncte ale Calvinismului, căutând să dovedim caracterul scriptural al doctrinelor Calvine, cu argumente textuale incontestabile. Astfel, pornind din Cuvânt, am demonstrat că omenirea, prin păcatul primilor oameni, s-a cufundat într-o stare de stricăciune spirituală teribilă, având gândurile și faptele murdare, și trăind în rebeliune față de Dumnezeu și poruncile Sale. Această stare gravă, poartă denumirea de “depravare totală”.

Abordarea antropologică este extrem de importantă în context soteriologic, deoarece de înțelegerea și definirea efectelor căderii, depinde linia noastră interpretativă și implicit doctrinara de mai târziu. S-a dovedit astfel, prin argumente clare, că omul, după cădere, este mort din punct de vedere spiritual, despărțit de Dumnezeu și incapabil de a face Voia Lui. Promisiunea lui Dumnezeu în raport cu păcatul neascultării a fost îndeplinită. ”În ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!” Așadar, omul, odată cu căderea sa în neascultare, nu este slab spiritual sau letargic, el este mort. Pornind de la acest adevăr biblic, am înțeles că omul, pentru a fi mântuit, are nevoie de o înviere, iar aceasta nefiind în puterile sale, se datorează exclusiv inițiativei și intervenției lui Dumnezeu! În lumina pasajelor biblice indubitabile, considerăm valid acest punct al Calvinismului, în contrast cu opinia nebiblică, care îl prezintă pe om capabil de a-L căuta pe Dumnezeu și a se întoarce la Acesta.

Am argumentat mai apoi că, alegerea divină în dreptul unor oameni, și punerea lor deoparte pentru anumite scopuri, este necondiționată de precunoașterea faptelor sau deciziilor acestora. Alegerea se bazează pe Buna Plăcere a Voii lui Dumnezeu și pe Decretul Său Suveran,

și nicidecum pe calitățile sau defectele oamenilor, cunoscute mai dinainte de Dumnezeu. Alegerea lui Dumnezeu a fost prin îndurarea Sa, exclusiv prin Har, nu prin fapte, altminteri Harul nu ar exista. Pretenția greșită a arminienilor, cum că Dumnezeu ar fi ales pe unii bazat pe precunoașterea faptelor și deciziilor acestora, nu este doar nebiblică ci plină de trufie, indicând superioritatea calitativă a celor aleși în raport cu ceilalți oameni. Acest concept infirmă necesitatea Harului lui Dumnezeu, deoarece alegerea și mântuirea unora în raport cu ceilalți este meritorie, bazată pe calitățile acestora, și nu pe îndurarea lui Dumnezeu. În ciuda gândurilor confuze create de Pelagius, Arminius și alții asemenea lor, avem o busolă spirituală precisă, care este Cuvântul lui Dumnezeu, iar atunci când privim în el, vedem deslușit că nu am fost cu nimic mai buni sau mai răi decât alții, ca să merităm Harul Divin, ci am fost incluși în Îndurarea lui Dumnezeu, datorită inițiativei Acestuia, bazată exclusiv pe Buna Plăcere a Voii Sale.

Privitor la Ispășirea Limitată, de departe cel mai controversat punct dintre Calvinism și Arminianism, am adevărat că acesta, la fel ca cele dinainte, reprezintă descrierea Cuvântului lui Dumnezeu și consecința logică a Acestuia.

Sublinierea erorii de traducere în Limba Română a expresiei “trage”, tradusă greșit ”atrage” din Ioan 6:44, reprezintă un exemplu clasic în acest sens. Domnul Isus Christos a condiționat venirea noastră la El, prin determinarea pe care o face Dumnezeu Tatăl nu prin decizia pe care noi am lua-o în urma “atracției” divine. O singură literă inserată greșit în pasajul respectiv, schimbând radical sensul întregului verset. Considerăm că Ioan 6:44 reprezintă un text cheie în acceptarea sau respingerea ispășirii limitate, de aceea insistăm ca acesta să fie analizat corect, în raport cu scrierile originale. S-a arătat astfel, la acest punct, că în originalul Grecesc, cât și în toate celelalte traduceri ale Bibliei din limba Engleză și Traducerea B.O.R. în limba Română, Ioan 6:44 este tradus corect ca:”Nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu-l **trage** Tatăl, care M-a trimis; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.” Venirea unui păcătos la Christos, este condiționată în mod direct și exclusiv de lucrarea lui Dumnezeu Tatăl. Nimeni nu poate veni la Christos, fără a fi tras sau determinat de Dumnezeu Tatăl.

Datorită faptului că Dumnezeu a ales înainte de întemeierea lumii pe aceia pe care i-a hotărât pentru mântuire, Dumnezeu a pregătit toate evenimentele și persoanele necesare, pentru aducerea lor la Christos și mântuirea lor. Dumnezeu cunoaște cu exactitate, din veșnicie, numărul exact al celor mântuiți și al celor osândiți, iar această realitate nu poate fi contestată sau schimbată de nimeni. În virtutea omniscienței divine, a alegerii Sale Suverane și a planului Său

Desăvârșit, El a hotărât ca Jertfa Domnului Isus să fie făcută pentru aleșii Săi, fiind înlocuitoare și mântuitoare pentru fiecare dintre cei pentru care a fost rânduită. Jertfa Lui Christos nu a fost niciodată făcută pentru niciunul dintre cei pe care Dumnezeu i-a rânduit mai dinainte pentru pierzare. Chiar dacă această idee provoacă tulburare și disensiune în logica umană, ea este biblică și logică, în totală armonie cu atributele și hotărârile lui Dumnezeu. Pentru clarificare dorim să reamintim aici cuvintele Mântuitorului Christos: "Vouă" le-a zis El „v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu; dar pentru cei ce Sunt afară din numărul vostru, toate lucrurile Sunt înfățișate în pilde; pentru ca, măcar că privesc, să privească și să nu vadă, și cu toate că aud, să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu, și să li se ierte păcatele.” Oricât de dur ar suna pentru noi, contrastant învățăturilor cu care am fost obișnuiți, dorința lui Dumnezeu nu a fost niciodată iertarea și ispășirea păcatelor tuturor oamenilor, așa cum susțin unii, ci a celor pe care El i-a ales. ”În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, dupăce, în dragostea Lui, ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voiei Sale.”

Conceptul Harului Irezistibil, este strâns legat teologic dar și practic de celelalte trei. Întrucât omul este în totalitate mort în păcate și pierdut spiritual, el are nevoie de intervenția supranaturală, salvatoare, a lui Dumnezeu! Dumnezeu, în baza alegerii Sale suverane, intervine miraculos în viața aleșilor Săi, înviindu-i spiritual, regenerându-i, născându-i din nou și adoptându-i cu drepturi depline în Familia Sa. În acest proces, aceștia nu au nici o contribuție în dreptul mântuirii lor! Mântuirea lor a fost rânduită de Domnul, vine de la Domnul, și este înfăptuită de la început la sfârșit de El în viața aleșilor Săi. La acest punct s-a demonstrat că toți oamenii resping chemarea generală a lui Dumnezeu, iar Harul este eficient doar în viețile celor pe care Dumnezeu îi determină la aceasta. Atât Ioan 6:44 cât și "Pilda Celor Pofțiți la Cină", reprezintă dovezi textuale răspicite cu privire la acest punct, pentru toți cei capabili să înțeleagă Cuvântul lui Dumnezeu.

Perseverența Sfinților sau păstrarea mântuirii, a fost prezentată ca o consecință naturală a primelor patru. Dumnezeu hotărăște înainte de întemeierea lumii înfierea unora în Christos și condamnarea altora în păcatele lor. Alegerea lui Dumnezeu este veșnică și se bazează pe Voia Sa nu pe răspunsul sau faptelor celor aleși. Teoria pierderii mântuirii este ridicolă și contrazice în totalitate Scriptura, caracterul și atributele lui Dumnezeu. Predestinația, sau alegerea lui Dumnezeu pentru mântuirea unora și condamnarea altora, nu poate fi schimbată de către

subiecții acestei alegeri. Datorită omniscienței divine, El nu poate fi surprins de nici-una din acțiunile noastre, El nu este surprins nici de gândurile noastre, nici de atitudinile sau deciziile pe care le luăm. Dumnezeu își duce la îndeplinire planul iar numărul hotărât de El, în ambele părți, nu se schimbă și nici nu suportă schimbul între categorii. Mântuirea lui Dumnezeu în viața aleșilor Săi, se bazează exclusiv pe Harul Său, nu pe faptele sau deciziile umane.

Dorim să reiterăm aici, că sistemul Calvinist este definit ca și Calvinism, în măsura în care toate cele 5 puncte sunt acceptate. Respingerea unuia sau mai multor puncte dintre cele cinci, dovedind de fapt respingerea indirectă a întregului sistem. Toate cele cinci puncte sunt biblice și strâns legate între ele. Teologii moderni care pretind că sunt "Calviniști moderați" sau "Calviniști în 3.5 sau 4 puncte", afirmă indirect că împărtășesc și doze de filosofie Arminiană, nebiblică. În acest context, denumirea lor de Calviniști moderați, poate fi astfel, justificat schimbată, în Arminieni sau Pelagieini moderați.

Finalizând acest capitol al lucrării, am demonstrat nu doar caracterul Scriptural al Calvinismului, certificat de mulțimea dovezilor textuale, ci și suportul ecleziastic pe care Calvinismul l-a primit oficial, în urma Sinodului de la Dort. În cadrul acestui Sinod, lideri importanți ai Bisericii Reformate, din opt țări, au decis în baza textelor biblice consultate, că Arminianismul reprezintă o erezie în raport cu Biblia, iar Calvinismul reprezintă învățătura Cuvântului lui Dumnezeu, fiind definit ca sistem teologic de cele cinci puncte ale sale. Decizia de la Dort (în Olandeză Dordrecht) atestă faptul că Biserica Reformată Olandeză, împreună cu delegații din celelalte țări, au respins ereziile arminiene, chiar în teritoriul în care acestea erau propagate, în Olanda, pe motiv că sunt nebiblice. Este trist să constatăm astăzi că, un curent filosofic deviant de la Scriptură, și anume Arminianismul, este considerat corect și propagat ca adevăr, iar Calvinismul, biblic și certificat eclezial printr-un Sinod, este considerat suspect și chiar denigrat de majoritatea evanghelicilor moderni.

Experiența convertirii lui William Perkins, își pune cu siguranță amprenta asupra teologiei acestuia, Perkins începând anii studenției printr-o trăire dezordonată, viciată, asemănătoare cu cea descrisă de Augustin în Confesiunile sale, iar apoi fiind smuls de Dumnezeu din această stare și schimbat prin lucrarea minunată a Duhului Sfânt. Perkins experimentează în propria-i viață regenerarea inițiată și produsă de Dumnezeu, fără de care ar fi murit în fărădelegile și viciile sale. Perkins, devine astfel propovăduitor al Harului Suveran, din convingere, analizându-și viața și convertirea în lumina Cuvântului lui Dumnezeu!

Pentru William Perkins, la fel ca și pentru John Calvin, înaintea sa, Cuvântul lui Dumnezeu reprezintă singura autoritate vrednică de urmat și de predicat. Principiul interpretării Scripturii cu ajutorul Scripturii, este îmbrățișat și folosit de Perkins ca metodă hermeneutică de bază. Deși educația sa a fost extrem de extinsă în mai multe domenii, Perkins considera că Scriptura este Singura vrednică de a fi propovăduită. Majoritatea copleșitoare a scrierilor lui Perkins abundă în argumente biblice, din când în când, acesta citând și din alte surse, nu pentru a-și argumenta ideea ci pentru a arăta și alți gânditori creștini care au folosit același argument, fiind astfel corect față de anumite surse ale ideilor sale.

Eliberarea lui Perkins din păcat și vicii, îl îndatorează pe Perkins nu doar față de Dumnezeu, ci și față de cei năpăstuiți, Perkins predicând astfel Evanghelia, întemnițaților din castelul Cambridge. A fost recunoscut ca un predicator dinamic, totdeauna biblic și amabil în a-și folosi timpul în folosul celor din jur.

Influența majoră a lui Perkins însă a fost dată de scrierile acestuia. În decursul vieții sale scurte, William Perkins a scris numeroase comentarii biblice, lucrări teologice și apologetice, fiind cel mai prolific scriitor Creștin, după Calvin, al secolului XVI.

Deși toate scrierile lui William Perkins sunt valoroase și unice în felul lor, lucrarea sa emblematică este "Armilla Aurea", sau "Un Lanț de Aur". În această lucrare, după cum am arătat în capitolul al treilea al lucrării, William Perkins explică detaliat Doctrina Predestinației, arătând modul în care această doctrină se aplică vieții creștine de fiecare zi.

William Perkins este adeptul predestinarianismului experiențial, subliniind modul în care alegerea pentru mântuire, începe cu regenerarea, justificarea și înfierea celor aleși, dar continuă și cu sanctificarea sau sfințirea acestora prin lucrarea supranaturală produsă de Duhul Sfânt.

Lucrarea "Armilla Aurea" reprezintă, în concepția noastră, în dreptul lui William Perkins, ceea ce "Institutele Religiei Creștine" sunt pentru John Calvin, adică apogeul teologiei sale. În continuare vom face o recapitulare succintă a acestei lucrări, încercând să arătăm modul armonios în care William Perkins și-a organizat și structurat gândurile, alcătuind o doctrină biblică, bine argumentată, în armonie logică deplină cu caracterul lui Dumnezeu.

Primul capitol al lucrării lui William Perkins, declară fundamentul întregii sale gândiri, și anume despre Scriptură și relaționarea teologiei la aceasta. În acest capitol, Perkins susține faptul că teologia reprezintă disciplina principală a Cuvântului lui Dumnezeu. Teologia nu se sprijină

astfel pe Scriptură, cum cred unii, ci izvorăște din Cuvântul lui Dumnezeu, fiind la rândul său împărțită în două categorii majore: despre Dumnezeu și despre lucrările Lui.

Înainte de a vorbi despre lucrările lui Dumnezeu, trebuie să îi înțelegem natura și atributele Acestuia. Astfel, următoarele patru capitole ale lucrării *Armilla Aurea*, sunt concentrate asupra divinității. Datorită faptului că Dumnezeu este o ființă spirituală, imutabilă, atotputernică și eternă, faptele Sale nu pot fi decât în acord cu natura Sa.

Înțelepciunea, Voința și Omnipotența divină, reprezintă în concepția lui Perkins, cele trei atribute manifestate de Dumnezeu în relație cu creaturile Sale. Privind la manifestarea Voinței Divine, Perkins identifică două descrieri în contrast: dragoste și ură; har și dreptate. Dumnezeu voiește să își manifeste dreptatea și harul față de unii, descoperindu-se și aducându-i în împărăția Fiului Dragostei Lui, în timp ce pe restul îi pedepsește pentru nelegiuirile și rebeliunea în care, după Voia Sa, i-a lăsat. În această dorință de a iubi pe unii și a respinge pe ceilalți, Dumnezeu își manifestă dragostea și îndurarea, deoarece toți merităm aceeași osândă. Voia Lui este suverană și nu ține cont de preferințele umane ci de Scopul Său Veșnic Bun.

În capitolul șase, al lucrării, William Perkins continuă definirea teologiei, luând în considerare acum, *Lucrările lui Dumnezeu*. Perkins arată că lucrările lui Dumnezeu sunt cele pe care Acesta le face în afara Sa Însuși, adică în afara esenței Sale divine. Aceste lucrări sunt adesea întâlnite cu referire specifică la fiecare Persoană în parte, cu scopul final al tuturor lucrurilor, gloria lui Dumnezeu! “Din El, prin El, și pentru El Sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în veci! Amin!”

La acest punct, William Perkins definește Decretul Divin, un concept deosebit de important în sistemul său teologic, definindu-l ca: cel prin care Dumnezeu în Sine Însuși, a determinat din veșnicie – în mod necesar și totuși liber, toate lucrurile.

William Perkins a argumentat aici faptul că Decretul Divin precede creația și chiar predestinația, fiind punctul de plecare al tuturor lucrurilor create de Dumnezeu.

Dumnezeu a creat astfel toate lucrurile după Buna Plăcere a Voii Sale, cu scopul comun și declarat, de a-I aduce glorie.

Decretul divin, în special în ceea ce privește omul, se numește Predestinare, și se definește ca, decretul lui Dumnezeu prin care El a planificat dinainte toți oamenii, pentru o anumită locație veșnică, care este, fie mântuire – fie condamnare, pentru Gloria Lui! William Perkins nu se sfiește să afirme dubla predestinare, împărțind-o între Decretul Alegerii și Decretul

Respingerii, ambele făcând parte din planul întocmit de Dumnezeu, înainte de întemeierea lumii. Cele două decrete se desfășoară concomitent în istoria omenirii și converg în același punct final, și anume, gloria lui Dumnezeu!

Plasarea celor două decrete și destinații hotărâte de Dumnezeu, înainte de întemeierea lumii, este extrem de importantă, deoarece tocmai această poziționare constituie diferența principală dintre Calvinism și celelalte poziționări soteriologice.

Calvinismul poziționează predestinația în Decretul veșnic al lui Dumnezeu, hotărând în Sine pe cine alege și pe cine respinge, pe cine salvează și pe cine condamnă, pe cine iubește sau urăște, hotărârea Sa fiind pe deplin liberă de orice condiționare sau limitare.

Dumnezeu are dreptul deplin să hotărască și să împlinească orice dorește în dreptul fapturilor create, fără a fi tras la răspundere sau criticat de cineva. Dumnezeu, afirma Perkins: în acord cu Buna Lui Plăcere, a decretat cu certitudine toate lucrurile și acțiunile, trecute, prezente sau viitoare, împreună cu circumstanțele acestora: geografice și temporare, până la capăt. Da, El a decretat în dreptatea Sa, chiar și faptele rele ale oamenilor răi. Dacă El nu i-ar fi hotărât și pe aceștia, n-ar fi existat niciodată. Anumite lucruri care sunt în natura lor rele, au un scop, în fapt bun, în raport cu Decretul Veșnic a lui Dumnezeu.

Perkins a demonstrat apoi, că fundamentul răscumpărării aleșilor lui Dumnezeu, este Isus Christos. “Dumnezeu nu ne-a rânduit la mânie, ci ca să căpătăm mântuirea, prin Domnul nostru Isus Hristos.” Alegerea este decretul lui Dumnezeu, prin care Acesta, total liber sau necondiționat, a hotărât unii oameni pentru mântuire, spre slava Harului Său.”În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, dupăce, în dragostea Lui, ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voiei Sale.”

Decretul divin este baza în care numele unor oameni au fost scrise în Cartea Vieții și reprezintă cauza mântuirii celor aleși. Decretul lui Dumnezeu a fost dus la îndeplinire astfel prin moartea răscumpărătoare și înlocuitoare a Fiului Său Isus Christos, pentru cei aleși. Căci pe aceia pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a și Hotărât mai dinainte să fie asemenea chipului Fiului Său, pentru ca El să fie cel întâi-născut dintre mai mulți frați. Și pe aceia pe care i-a Hotărât mai dinainte, i-a și chemat; și pe aceia pe care i-a chemat, i-a și socotit neprihăniți; iar pe aceia pe care i-a socotit neprihăniți, i-a și proslăvit.

Perkins dezvoltă de asemenea ideea celor două legăminte. afirmând că legământul lui Dumnezeu în contractul său cu omul, privitor la obținerea vieții veșnice, are o condiție. Acest Legământ este format din două părți: Promisiunea lui Dumnezeu pentru om și promisiunea omului față de Dumnezeu. Dumnezeu promite că se leagă pe Sine de om, pentru a-i fi Dumnezeu, dacă omul îndeplinește condiția, iar omul promite supunere Domnului prin îndeplinirea condiției dintre ei. Astfel sunt două părți ale acestui legământ: legământul faptelor și legământul Harului!

Primul Legământ, al faptelor, este descris de către Perkins amănunțit, pe parcursul a aproape 100 de pagini, și descrie desigur condiția impusă de Dumnezeu: ascultarea perfectă a Voin sale exprimată prin Decalog. În baza acestei condiții, numită de Perkins, Legea Morală, Dumnezeu pretinde omului supunere perfectă, atât în natura cât și în acțiunile sale, interzicând contrariul. Perkins arată punctual, modul în care omul încalcă legământul faptelor, abătându-se și răzvrătindu-se chiar față de acest legământ, și prin urmare, făcându-se astfel vinovat înaintea lui Dumnezeu de păcat. Omul se dovedește incapabil să împlinească partea sa, în toate privințele, devenind astfel în totală dependență și nevoie de Harul divin și Legământul Harului.

Legea are rolul de a descoperi omului incapacitatea sa de a se ridica la standardele divine și condamnarea sa în contextul încălcării Legii. Harul reprezintă inițiativa plină de îndurare a lui Dumnezeu, în dreptul celor aleși de El, această îndurare fiind arătată prin justificarea total nemeritată oferită în Isus Christos.

William Perkins explică apoi alegerea pentru mântuire împărțind-o în două etape, și anume; dragostea lui Dumnezeu și declarația dragostei lui Dumnezeu. La capitolul dragostei lui Dumnezeu, El îi iubește în mod liber, necondiționat, pe cei aleși în Christos Isus, chiar dacă aceștia în natura lor erau deja nelegiuți.”Noi Îl iubim pentru că El ne-a iubit întâi. Dar Dumnezeu Își arată dragostea față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi.”

Continuă definiția justificării, văzută de Perkins ca, siguranța socotirii noastre ca neprihăniți sau drepti, pe baza ascultării lui Isus Christos.”Pe Cel ce n-a cunoscut nici un păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El. (2 Corinteni 5:21)” Justificarea, reprezintă astfel, imputarea neprihănirii lui Isus Christos, peste toți cei aleși din veșnicie să fie sfinți prin El.

Justificarea este urmată de sanctificare sau sfințirea credinciosului. Pentru William Perkins, doctrina predestinației nu doar oferă siguranță aleșilor lui Dumnezeu, ci ea ne motivează, ne încurajează, ne îndrumă pe o cale sfântă. Sanctificarea sau sfințirea reprezintă în concepția lui Perkins, un semn clar al faptului că suntem aleși. Noi nu am fost aleși pentru faptele bune, ci am fost aleși prin Har, Dumnezeu având pregătite și fapte bune pentru copiii Săi. Sfințirea este un proces continuu, în care viața noastră capătă tot mai multă asemănare cu Mântuitorul, iar firea noastră devine tot mai puțin vizibilă, în răstignirea în care se găsește. Credem că abordarea lui Perkins este extrem de utilă și cinstită în raport cu Cuvântul lui Dumnezeu, deoarece nu încurajează o lenevie și moleșală spirituală, ci o viață sfântă, pusă deoparte, transformată și luminoasă, care arată și altora apartenența noastră.

William Perkins împarte sanctificarea în două stadii diferite, și anume: mortificarea și vivificarea. Mortificarea păcatului reprezintă prima parte din procesul sanctificării, și se referă la micșorarea și răstignirea puterii păcatului în cei credincioși. “Noi, care am murit față de păcat, cum să mai trăim în păcat? Nu știți că toți câți am fost botezați în Isus Hristos, am fost botezați în moartea Lui? Noi deci, prin botezul în moartea Lui, am fost îngropați împreună cu El, pentruca, după cum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, tot așa și noi să trăim o viață nouă” (Romani 6:2-4).

Vivificarea reprezintă a doua parte a sanctificării, prin care sfințirea primită, este susținută și se dezvoltă. În primul rând noi primim roada Duhului și apoi o creștere în această rodire. În timp ce mortificarea păcatelor este exprimată prin moartea Domnului și îngroparea Sa, vivificarea este ilustrată prin învierea și înălțarea Sa glorioasă. Mortificarea și vivificarea reprezentând astfel, rezultate directe ale lucrării lui Dumnezeu în noi.

William Perkins explică sfințirea în contextul învierii noastre împreună cu Isus Christos, lucrare supranaturală produsă prin Puterea Duhului Sfânt. Astfel, puterea Învierii lui Isus Christos, generează sfințenie în viețile noastre. Capacitatea de a avea o viață nouă, plină de fapte bune, începe desigur cu includerea noastră în Christos, pe crucea Golgotei, răstignirea Lui fiind și a noastră în El. Odată răstigniți împreună, suntem identificați cu El, nu doar în moartea Sa, dar și în învierea Sa glorioasă. Din starea de moarte spirituală în care ne aflam, am fost aduși la viață prin Christos și transformați după chipul și caracterul Său.

După sanctificare, William Perkins tratează aplicarea finală a declarației de dragoste a lui Dumnezeu pentru cei aleși, și anume: glorificarea. În acest final binecuvântat, aleșii lui

Dumnezeu sunt izbăviți nu doar de sub puterea păcatului dar și din prezența acestuia. În această parte a lucrării, William Perkins prezintă poziția celor aleși în Christos, după glorie, vorbind despre Judecățile divine și despre siguranța veșnică pe care aleșii Domnului, au primit-o în Isus Christos.

Predestinarianismul experiențial promovat de William Perkins reprezintă practic baza doctrinară a Puritanismului. Cei aleși în Christos, sunt justificați prin credință, înfiați și sfințiți prin lucrarea supranaturală a Duhului lui Dumnezeu. Credința în Cuvântul lui Dumnezeu nu este doar mântuitoare ci și transformatoare, generând evlavie, dragoste de Dumnezeu și de aproapele și dorința a ne îndepărta de rău, împlinind poruncile divine.

În partea finală a lucrării Armilla Aurea, William Perkins prezintă dogmatica Bisericii Catolice cu privire la predestinație, semnalând apoi 17 erori grave identificate de el, în aceasta. Incluziunea acestui capitol este necesară, deoarece studiind-l realizăm că multe din ideile greșite ale Catholicismului, au fost împrumutate și promovate în creștinismul Evanghelic modern, cum ar fi: predestinarea tuturor pentru mântuire, liberul arbitru care determină destinul nostru veșnic, sau pierderea mântuirii și recâștigarea ei.

William Perkins, îndrăznește să scrie punctual aici despre decretul condamnării, conștient de opoziția și atacurile negative care vor recurge din aceasta. El consideră că și acest adevăr biblic este important și necesar a fi cunoscut, împreună cu celelalte doctrine biblice înainte de a finaliza lucrarea sa.

Astfel, Perkins a definit Decretul Respingerii, ca acea parte a Predestinației, prin care Dumnezeu, în concordanță cu scopul și voia Sa deplin liberă, a determinat respingerea anumitor oameni, în pedeapsă și suferință veșnică; făcând aceasta, spre lauda dreptății Sale. “Nu este ularul stăpân pe lutul lui, ca din aceeași frământătură de lut să facă un vas pentru o întrebuințare de cinste, și un alt vas pentru o întrebuințare de ocară?” (Romani 9:21). ”o piatră de poticnire, și o stâncă de cădere”. Ei se lovesc de ea, pentru că n-au crezut Cuvântul, și la aceasta Sunt rânduiți.” (1 Petru 2:8)

Dumnezeu, în Suveranitatea Sa absolută, din poziția Sa de Creator Absolut și Tată al tuturor lucrurilor, decretează și alege, înainte de întemeierea lumii, oameni speciali care să îi îndeplinească scopurile Sale. În Voia Sa suverană și în libertatea Sa deplină de a planifica, El a hotărât vase ale mâniei făcute pentru pieire, și vase ale îndurării făcute pentru slavă. În toate hotărârile Lui, El este stăpân absolut, și nimeni nu are dreptul de a-L interoga și a-L contrazice.

Înțelegem așadar că Decretul Respingerii este la fel de real în Scriptură, ca și Decretul Alegerii, amândouă fiind hotărâte de Dumnezeu înainte de întemeierea lumii și desfășurate în conformitate cu Voia sa, în istoria omenirii.

Înainte de încheiere, William Perkins critică sistemul semi-pelagian eronat, propus în vremea sa de unii calviniști germani confuzi, criticându-i aspru și dovedind ca întotdeauna cu pasaje biblice, erorile poziționării alegerii după actul creației, când în Biblie acesta a avut loc cu mult înainte de creație.

Capitolul final al lucrării “Armilla Aurea”, este numit de Perkins, Despre Aplicarea Predestinației. William Perkins arată aici efectele practice ale doctrinei predestinației în viața aleșilor lui Dumnezeu, oferindu-se un set de reguli sau principii, după care cineva poate să discearnă propria-i predestinație. Îndemnăm pe fiecare creștin ce citește această lucrare să își facă o auto-evaluare, în lumina semnelor sanctificării punctate de William Perkins, analizându-și astfel evlavia și spiritualitatea.

În Tratatul Modalității și Ordinii Predestinației, William Perkins repetă anumite idei din Armilla Aurea și dezvoltă altele noi, cum ar fi ideea că Dumnezeu nu L-a Descoperit pe Christos tuturor Oamenilor. Revelația lui Isus Christos este rezervată unui număr limitat de oameni, nefiind accesibilă tuturor. Înțelepciunea divină și revelația lui Isus Christos, sunt în mod natural respinse de omul firesc, deoarece carnea și sângele se împotrivesc din fire lui Dumnezeu. Aceste lucruri sunt pe de o parte ascunse de cei înțelepți și pricepuți, dar descoperite aleșilor lui Dumnezeu, capacitându-i nu doar să le înțeleagă dar să le și perceapă ca pe niște adevăruri absolute, cum de altfel sunt.

Al treilea tratat al lui William Perkins privind predestinația, poartă numele:”Tratat despre Harul Divin Gratuit și Voința Liberă a Omului”. Perkins susține că Adam a primit odată cu crearea sa, puterea de a se împotrivi celui rău și de a asculta de Domnul, dar i-a lipsit voința de a face acest lucru.

Autorul lucrării de față, contrazice în acest punct conceptul prezentat mai sus de William Perkins, considerând că, atât puterea cât și voința sunt legate în mod direct de cunoaștere. Cum putea Adam să se împotrivescă, să decidă liber sau măcar să discearnă între bine și rău, fără a fi gustat din acest pom al “cunoștinței binelui și răului”. Considerăm că în aceste condiții, el nu a fost deloc liber nici suficient informat, pentru a putea lua o decizie bazată de informații. În

același timp, nu putem vorbi despre libertatea lui de a alege, sau și mai puțin de liber arbitru, când accesul său la informație era extrem de limitat.

La capitolul voinței umane, am atras atenția cititorilor asupra unei opinii nebiblice, promovată frecvent în Bisericile Evanghelice moderne, opinie care pretinde că:”Harul și mântuirea sunt operate în viețile noastre prin propria noastră capacitate volitivă, Dumnezeu respectând liberul nostru arbitru, și nedorind să invadeze în vre-un fel libertatea individului, El oferă mântuirea dar așteaptă ca noi să o primim de bună voie, de această decizie personală depinzând destinul veșnic al fiecăruia din noi.” Folosind metodologia lui William Perkins, am semnalat aici erorile nescripturale ale afirmației, criticându-le și prezentând alternativa biblică.

Ultimul capitol al tezei, reprezintă încercarea practică de Reformă în cadrul mișcării Evanghelice contemporane. În anul 1996 s-a format Asociația Evanghelicilor Mărturisitori, cu scopul de a semnala îndepărtarea bisericilor actuale de principiile Scripturale ale Reformei, și nevoia acestora de trezire!

Iată un sumar care prezintă problemele practice semnalate, și soluția propusă de aceștia. Realizăm astăzi că, Bisericile evanghelice moderne s-au abătut de la Evanghelia curată mântuitoare, propovăduind în zilele noastre o evanghelie modificată bazată pe eforturile omului în obținerea mântuirii lui Dumnezeu și a favorurilor Sale. Biserica modernă ridică omul pe un pedestal fals, prezentându-l ca făuritor al propriului destin, el însuși fiind capabil să obțină binecuvântarea divină prin propriile sale decizii. Lucrarea Domnului Isus de la cruce este înlocuită cu lucrarea omului, cu tehnicile spirituale pe care acesta este chemat să le făptuiască pentru a se mântui. Închinarea modernă s-a transformat în multe locuri în divertisment creștin și în manifestări artistice, oamenii mergând la biserică pentru a se simți bine nu pentru a învăța cum să trăiască după Voia lui Dumnezeu. În lumina acestei situații de criză spirituală acută, avem nevoie la fel ca Biserica din secolul XVI de o Reformă Spirituală! De o reîntoarcere la învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu, de o schimbare profundă a gândirii și practicilor noastre religioase.

Lucrarea se încheie astfel în spirit Perkinsian, practic, cu Declarația Cambridge 1996 a Evanghelicilor Mărturisitori, declarație în care sunt semnalate problemele evangelicalismului modern și reafirmarea principiilor Reformei: Sola Scriptura, Sola Fide, Sola Gratia, Solus Christus, Soli Deo Gloria!

Încheiem această lucrare cu speranța că ea va fi deschis apetitul cititorilor contemporani, spre predestinarianismul experiențial propus de William Perkins, spre sanctificarea subliniată de acesta, și spre un studiu mai pasionat al Sfințelor Scripturi, fără însă a uita vreodată, că tot ceea ce avem bun în viața aceasta sau în cea veșnică, I se datorează în întregime lui Dumnezeu!

SOLI DEO GLORIA!